

**राज्य माहिती आयुक्त, विदर्भ क्षेत्र, नागपूर यांच्या समोरील
माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ च्या कलम १९(३) अन्वये
अपील क्रमांक १७४९/२००७ व अपील क्रमांक १७५०/२००७.**

श्री. चंद्रशेखर शांताराम बडवाईक,
अस्थायी आश्रम द्वारा वंजारी,
३५२, मुदालियार हाऊस, केशव निवास,
गांधीनगर, नागपूर.

..... अपीलकर्ता

विरुद्ध

प्रथम अपीलीय अधिकारी तथा
पोलीस आयुक्त, /पोलीस उपआयुक्त,
परिमंडळ - १, नागपूर शहर, नागपूर.

श्री. एम. एम. वाढवे,
जनमाहिती अधिकारी तथा
सहाय्यक पोलीस आयुक्त,
सिताबर्डी विभाग, नागपूर.

..... उत्तरवादी

(आदेश पारित दिनांक १४.७.२००८)

निर्णय

अपीलकर्ता यांनी दिनांक २२.५.२००७ रोजी राज्य माहिती आयोगाकडे माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ च्या कलम १९(३) अन्वये दोन द्वितीय अपीले दाखल केलेली आहेत. सदरच्या दोनही द्वितीय अपीलांची सुनावणी आज दिनांक १४.७.२००८ रोजी घेण्यात आली. अपीलकर्ता विना अनुमतीने गैरहजर आहेत व प्रथम अपीलीय अधिकारी यांचे तर्फे श्री. आर. आर. अवस्थी, उपआयुक्त, परिमंडळ-१ हे हजर आहेत.

२. अपील क्रमांक १७४९/२००७ मध्ये दिनांक १४.१२.२००६ रोजी व दिनांक ८.१२.२००६ चे अर्जाप्रमाणे एफ.आय.आर. ३५८ आरोपीचे जमानतीचे कागदपत्राची सत्यप्रत अर्जदारास त्वरित मिळणेकरिता आणि दिनांक ३०.११.२००६ चे तक्रारीचे अनुषंगाने जमानत रद्य करण्यासाठी काय कार्यवाही करण्यात आली याबाबत माहिती (लेखी). सदरची माहिती व्यक्तिशः घेणार असे नमुद करून माहिती मागितलेली दिसून येते. सदरच्या अर्जाचे अनुषंगाने दिनांक २६.१२.२००६ रोजी जनमाहिती अधिकारी तथा सहाय्यक पोलीस आयुक्त,

सिताबर्डी/अंबाझारी विभाग, नागपूर शहर यांनी अपीलकर्ता यांना माहिती पुरविण्यासाठी अतिरिक्त शुल्क रुपये २/- चे भरणा करण्यास तसेच माहिती घेऊन जाण्यास कळविलेले दिसून येते व सदरचे पत्र अपीलकर्ता यांना दिनांक ८.१.२००७ रोजी प्राप्त झाल्याची पोच दिल्याची नोंद दिसून येते. परंतु अपीलकर्ता यांचे समाधान न झाल्यामुळे त्यांनी दिनांक २२.१.२००७ रोजी प्रथम अपील दाखल केले. प्रथम अपीलाचा निर्णय अपीलकर्ता यांना दिनांक २२.२.२००७ रोजी कळविण्यात आला असून मागितलेली माहिती त्यांना उपलब्ध करून देण्यात यावी अशा प्रकारचा निर्णय दिलेला दिसून येतो. त्याप्रमाणे अपीलकर्ता यांना दिनांक २३.५.२००७ पर्यंत माहिती उपलब्ध झाली नसल्याने त्यांनी राज्य माहिती आयोगाकडे द्वितीय अपील दाखल केलेले दिसून येते.

३. सदरच्या अपीलाचे संदर्भामध्ये सहाय्यक पोलीस आयुक्त तथा माहिती अधिकारी यांनी व प्रथम अपीलीय अधिकारी यांनी खालील प्रमाणे खुलासा दाखल केलेला दिसून येतो. सादर की, विषयात नमूद द्वितीय अपील मध्ये दिनांक १७.६.२००८ रोजी होणाऱ्या सुनावणीची नोटीस या कार्यालयास दिनांक ७.६.२००८ रोजी प्राप्त झाली. उपरोक्त अपीलच्या संदर्भात तथ्य माहिती व खुलासा खालील प्रमाणे आहे. अपीलकर्ता श्री.चंद्रशेखर शांताराम बडवाईक, रा.अस्थायी आश्रम, द्वारा-वंजारी, ३५२, मुदलियार हाऊस, केशवनगर, गांधीनगर, नागपूर यांनी राज्य जनमाहिती अधिकारी, सिताबर्डी तथा सहाय्यक पोलीस आयुक्त, सिताबर्डी विभाग, नागपूर शहर यांचेकडे दिनांक १४.१२.२००६ रोजी माहिती अधिकार अधिनियम, २००५ अंतर्गत अर्ज करून पोलीस स्टेशन, सिताबर्डी येथे त्यांचे तक्रारीवर दाखल अप.क्र. ३५८/०६, कलम ३४२, ४४८, ४२७ भा.द.वि. या गुन्हयातील आरोपीचे जमानतीचे कागदपत्राची सत्यप्रत तसेच त्यांच्या दिनांक ३०.११.२००६ चे तक्रारीचे अनुषंगाने जमानत रद्य करण्यासाठी काय कारवाई करण्यात आली याबाबत माहिती लेखी स्वरूपात मिळण्याची मागणी केली होती. त्यावर राज्य जनमाहिती अधिकारी, सिताबर्डी तथा सहाय्यक पोलीस आयुक्त, सिताबर्डी विभाग, नागपूर शहर यांचे मार्फत पोलीस निरीक्षक, पोलीस स्टेशन, सिताबर्डी, नागपूर यांचे दिनांक २१.१२.२००६ रोजीचे पत्र जे माहिती अधिकाऱ्याने अर्जदारास पुरविले त्यात नमुद आहे की, उपरोक्त गुन्हा पोलीस तपासावर आहे व दोषारोपपत्र कोर्टात दाखल केले नाही, म्हणून उपरोक्त अधिनियमाचे कलम ८ अन्वये गुन्हयाचे कोणतेही कागदपत्र पुरविता येणे शक्य नाही. उपरोक्त प्राप्त माहितीवर अर्जदाराने प्रथम अपीलीय अधिकारी तथा पोलीस उपायुक्त, परिमंडळ क्रमांक १, नागपूर शहर

यांचेकडे दिनांक २२.१.२००७ रोजी प्रथम अपील दाखल केले व त्या अपील अर्जात फिर्यादीने आरोपीच्या जमानतीचे कागदपत्राचे सत्यप्रतीची माहिती, माहिती अधिकाराअंतर्गत मिळणेकरिता अर्ज केलेला असून त्यास माहिती अधिकाराचे कलम ८ लागू नाही. कारण तो काही पोलीस चौकशीचा भाग नाही म्हणून आरोपी भालचंद्र शांताराम बडवाईक यांचे जमानतीचे कागदपत्राची सत्यप्रत तसेच फिर्यादीचे अर्जानुसार जमानत रद्य करणेकरिता काय कारवाई झाली याची माहिती मिळावी म्हणून अपील अर्जाद्वारे मागणी केली. उपरोक्त अपील दिनांक २२.१.२००७ रोजी प्राप्त झाल्यानंतर माहिती अधिकारी, सिताबर्डी तथा सहाय्यक पोलीस आयुक्त, सिताबर्डी विभाग, नागपूर यांना या कार्यालयाचे दिनांक २३.१.२००७ रोजीचे पत्राद्वारे अर्जदारास पुरविण्यात आलेल्या माहितीची छायांकित प्रत व या संबंधात केलेली कारवाई बाबतची माहिती पाठविणेबाबत कळविण्यात आले. तसेच अपीलकर्त्यास सुधा त्यांचे अपीलाबाबत त्यांचे म्हणणे ऐकून घेणेकरिता दिनांक ६.२.२००७ रोजी १८.०० वाजता पोलीस उपायुक्त कार्यालय, परिमंडळ क्रमांक १, नागपूर शहर येथे हजर राहण्याबाबत लेखी पत्राद्वारे सुचित करण्यात आले. उपरोक्त नमुद केल्याप्रमाणे माहिती अधिकारी, सिताबर्डी तथा सहाय्यक पोलीस आयुक्त, सिताबर्डी विभाग, नागपूर यांनी त्यांचे दिनांक ३१.१.२००७ रोजीचे पत्रान्वये कळविले की, अर्जदाराने दिनांक १४.१२.२००६ रोजीच्या अर्जाद्वारे मागितलेली माहिती त्यांना त्यांचे कार्यालयाचे दिनांक २६.१२.२००६ रोजीचे दोन पत्रासोबत तसेच दिनांक ९.१.२००७ रोजीचे पत्रासोबत माहिती पुरविण्यात आलेली आहे व पुरविलेल्या माहितीच्या छायांकित प्रती एकूण ७ सोबत जोडून कार्यालयात सादर केले. अपीलकर्ता हे कार्यालयात हजर झाल्याने त्यांचे म्हणणे ऐकून घेण्यात आले. त्यांनी समक्ष तोंडी सांगितले की, त्यांना माहिती अधिकाऱ्याकडून माहिती मिळालेली आहे. परंतु त्यांचे तक्रारीवर दाखल उपरोक्त अपराध क्रमांक ३५८/०६ या गुन्ह्यात आरोपीने (जो अपीलकर्ता यांचा सख्खा लहान भाऊ आहे) कोर्टातून अग्रीम जामीन प्राप्त केल्याचे त्यांना कळले आहे, तेव्हा आरोपीच्या अग्रीम जामीनाची प्रत व त्यासंबंधाने पोलीसांनी पाठविलेला अहवाल इत्यादीची प्रत त्यांना मिळालेली नाही व हे कागदपत्र फिर्यादी/अपीलकर्ता यास प्राप्त करण्यास उपरोक्त कायद्याचे कलम ८ हे लागू होत नाही सबब त्यांना उपरोक्त नमुद प्रती पुरविण्यात यावे अशी मागणी केली. यासंबंधात अपीलकर्त्यांचे म्हणणे, त्यांची मागणी व त्यांना पुरविण्यात आलेल्या माहितीचे कागदपत्रांचे अवलोकन करण्यात आले. उपरोक्त नमुद गुन्ह्यात याचिकाकर्ता हा फिर्यादी असल्याने त्यास आरोपीच्या जामीनास विरोध करण्याचा व त्यासंबंधाने जामीनाबाबतचे कागदपत्रांची मागणी करण्याचा

अधिकार आहे व त्यास माहिती अधिकार अधिनियम, २००५ चे कलम ८ हे लागू नाही. सबब उपरोक्त दस्तऐवजाच्या प्रती (जर अग्रिम जामीन आरोपीने प्राप्त केला असल्यास) याचिकाकर्त्यास प्राप्त करण्याचा कायदेशीर अधिकार आहे असे नमूद करून त्या कागदपत्रांच्या प्रती पुरविणेबाबत माहिती अधिकारी यांना कळविण्यात आलेले आहे व त्याप्रमाणे त्यांना पोलीस स्टेशन, सिताबर्डी येथून प्रती बोलाविलेल्या असून ती घेवून जाणेबाबत अर्जदारास सुचित केल्याचे व अर्जदार त्याप्रमाणे गेल्या एक-दोन दिवसांत त्याप्रती त्यांचे कार्यालयातून प्राप्त करणार आहे असे अपीलकर्त्यास फोनवरून संपर्क साधला असता अपीलकर्त्याने फॉनद्वारे कळविले. तेंका मागितलेल्या कागदपत्रांच्या प्रती प्राप्त झाल्यानंतर या कार्यालयास कळविणेबाबत अर्जदारास समक्ष दुरध्वनीवर कळविण्यात आले व अशाप्रकारे अर्जदाराची अपील मान्य करण्यात आली. या अपील निर्णयाची प्रत अर्जदाराने स्वतः या कार्यालयात दिनांक २२.२.२००७ रोजी हजर होवून प्राप्त केली. उपरोक्त संबंधाने अपीलकर्ता श्री.चंद्रशेखर बडवाईक हे पुन्हा कार्यालयात हजर झाले व त्यांनी तोंडी सांगितले की, अपील अर्जाचे निर्णयाप्रमाणे त्यास अद्यापही जामीनाबाबतचे कागदपत्र प्राप्त झालेले नाही, म्हणून दिनांक २३.५.२००७ रोजीचे झापनाद्वारे माहिती अधिकारी, सिताबर्डी तथा सहाय्यक पोलीस आयुक्त, सिताबर्डी विभाग, नागपूर यांना उपरोक्त माहिती कां पुरविण्यात आली नाही याविषयी खुलासा मागण्यात आला तसेच निर्णयात नमूद प्रमाणे मागितलेली माहिती अर्जदाराला पुरवून पुर्तता अहवाल सादर करणेविषयी निर्देशित करण्यात आले. त्यावर माहिती अधिकारी सिताबर्डी तथा सहाय्यक पोलीस आयुक्त, नागपूर यांनी त्यांचे दिनांक ३१.५.२००७ रोजीचे पत्राद्वारे कळविले की, उपरोक्त माहिती प्राप्त होणेकामी संबंधित पोलीस निरिक्षक, सिताबर्डी यांना त्यांचे कार्यालयाचे दिनांक २१.१२.२००६, दिनांक ६.१.२००७, दिनांक २४.१.२००७ व दिनांक ३.१२.२००७ या पत्रान्वये वेळोवेळी पत्र व स्मरणपत्र देण्यात आलेले आहे, परंतु सदर प्रकरणी पोलीस निरिक्षक, सिताबर्डी यांचे कडून दिनांक २८.५.२००७ रोजी माहिती प्राप्त झाली ती प्राप्त झालेली माहिती अर्जदारास त्यांचे कार्यालयाचे दिनांक ३०.५.२००७ चे पत्रासोबत पुरविण्यात आलेली आहे व अहवालासोबत वरिष्ठ पोलीस निरिक्षक, सिताबर्डी यांचा अहवाल व सुचनापत्राची प्रत पाठविण्यात आली. या वरिष्ठ पोलीस निरिक्षक, सिताबर्डी यांचे अहवाल तसेच माहिती अधिकारी सिताबर्डी तथा सहाय्यक पोलीस आयुक्त, सिताबर्डी विभाग, नागपूर यांनी अपीलकर्ता श्री.चंद्रशेखर बडवाईक यांना पाठविलेले पत्र (सुचना पत्र) चे अवलोकन केले असता असे आढळून येते की, उपरोक्त पोलीस स्टेशन, सिताबर्डी येथे फिर्यादीचे तक्रारीवरून

दिनांक २०.९.२००६ रोजी दाखल अपराध क्रमांक ३५८/०६ कलम ३४२, ४४८, ४२७ भा.द.वि. या गुन्हयातील आरोपी नामे भालचंद्र शांताराम बडवाईक वय ५२ वर्ष यास दिनांक २३.१०.२००६ रोजी २०.१५ वाजता अटक करून जामीनदार मंगेश भालचंद्र बडवाईक यांचे जामीन मुचलक्यावर त्याव दिवशी म्हणजे दिनांक २३.१०.२००६ रोजी सोडण्यात आले होते. सदरहू आरोपी भालचंद्र शांताराम बडवाईक याने कोणत्याही कोर्टातून अटकपूर्व जामीन प्राप्त केलेला नव्हता. उपरोक्त प्रकरणी याठिकाणी हे तथ्य नमूद करणे ईष्ट वाटते की, आरोपीविरुद्ध दाखल गुन्हा हा जामीन योग्य असल्याने त्यास अटक करून कायदेशीर तरतूदीप्रमाणे जामीनावर मुक्त करण्यात आले होते, तसेच आरोपीने कोणत्याही कोर्टातून अटकपूर्व जामीन प्राप्त केलेला नव्हता म्हणजेच फिर्यादी/याचिकाकर्ता यास कळलेली माहिती ही चुकीची होती व त्यामुळे त्याने आरोपीच्या अग्रीम जामीनचे आवेशाची प्रत व त्यासंबंधात जामीन रद्य करण्याकरिता केलेली कारवाई व त्याकरिता पाठविलेल्या अहवालाचे प्रतीची मागणी ही चुकीच्या माहितीवरून अवलंबून असून ती पुरविण्याची मागणी संयुक्तिक नव्हती. अर्जदारास उपरोक्त माहिती असलेले पत्र माहिती अधिकाऱ्याने दिनांक ३०.५.२००७ रोजी पुरविल्याचे दिनांक ३१.५.२००७ रोजीचे पत्राद्वारे कळविले आहे. तथापी अर्जदाराने द्वितीय अपील दिनांक २२.५.२००७ रोजी केल्याचे आढळून येते. उपरोक्त अपराध क्रमांक ३५८/०६ या गुन्हयात दिनांक २७.२.२००७ रोजी दोषारोपपत्र मा.जे.एम.एफ.सी. कोर्ट नं. २ यांचे कोर्टात आरोपी विरुद्ध दाखल करण्यात आले असून त्याचा क्रि.केस नं. २५३६/०७, दिनांक २७.२.२००७ असा आहे व हा खटला सध्या न्यायप्रविष्ट आहे. या गुन्हयासंबंधी अगर आरोपीच्या जामीनाबाबतचे कागदपत्र फिर्यादी/याचिकाकर्ता यास पाहिजे असल्यास तो मा.संबंधित कोर्टाज अर्ज करून कायदेशीररित्या प्राप्त करू शकतो. या ठिकाणी ही बाब सुध्दा नमूद करणे आवश्यक वाटते की, अपीलकर्ता श्री.चंद्रशेखर शांताराम बडवाईक यांचा गैरअर्जदार भालचंद्र शांताराम बडवाईक वय ५२ वर्ष हा सख्भा लहान भाऊ असून या दोघा भावांचा वडिलोपार्जीत घरा विषयी वाद सुरु असून उपरोक्त घराची अद्यापपर्यंत अधिकृत वाटणी झालेली नसून या घरा संबंधाने याचिकाकर्ता तसेच त्यांचा लहान भाऊ भालचंद्र शांताराम बडवाईक हे एकमेकांचे विरुद्ध पोलीस स्टेशनला सतत तक्रारी करीत असतात. श्री.चंद्रशेखर बडवाईक यांचे तक्रारीवरून पोलीस स्टेशन सिताबर्डी येथे अपराध क्रमांक ३५८/०६ कलम ३४२, ४४८, ४२७ भा.द.वि. तसेच अपराध क्रमांक ३०९/०६ कलम ३८० भा.द.वि. हे गुन्हे दाखल झाले असून अपराध क्रमांक ३५८/०६ मध्ये आरोपी त्यांचा लहान भाऊ भालचंद्र बडवाईक यास अटक

करण्यात येवून खटला कोर्टात दाखल करण्यात आलेला आहे व तो न्यायप्रविष्ठ आहे. तसेच शांतता भंग होऊ नये म्हणून दोन्ही पक्षावर कलम १०७, ११६ जा.फौ.अन्वये प्रतिबंधक कारवाई करण्यात आलेली आहे. अर्जदार यांच्या तक्रारीवरुन वेळोवेळी कायदेशीर कारवाई करण्यात आलेली आहे. या ठिकाणी हे सुध्दा नमूद करण्यात येते की, याचिकाकर्ता श्री.चंद्रशेखर शांताराम बडवाईक यांनी त्यांचे भावा विरुद्ध सुरु असलेल्या वादा संबंधाने व याबाबत त्यांनी वेळोवेळी दिलेल्या तक्रारी संबंधान आतापर्यंत एकूण ८ वेळा माहिती अधिकार अधिनियम अंतर्गत माहिती मागितलेली असून ती त्यांना पुरविण्यात आलेली आहे व प्राप्त माहितीवर त्याचे समाधान न होता त्याने प्रथम अपीलीय अधिकारी यांचेकडे ८ वेळा अपील सुध्दा केलेले आहे व यासर्व अपील अर्जावर योग्य तो निर्णय देऊन अपील निकाली काढण्यात आलेल्या आहेत. हे माहिती मागितल्याचे अर्ज व त्यावर केलेल्या अपीलांची यादी यासोबत जोडलेली आहे. या व्यतिरिक्त याचिकाकर्त्यांने म्हणजे अर्जदार श्री.चंद्रशेखर शांताराम बडवाईक यांनी मा.उपमुख्यमंत्री व इतर वरिष्ठ पोलीस अधिकाऱ्यांकडे वेळोवेळी अर्ज सुध्दा केलेले असून त्या अर्जाची चौकशी होऊन त्याबाबत अर्जदारास लेखी कळविण्यात आलेले आहे. यावरुन असे दिसून येते की, अपीलकर्ता यांना सदरच्या प्रकरणामध्ये माहिती उपलब्ध करून देण्यात आलेली आहे व त्यामुळे सदरचे अपील हे खारीज करण्यास पात्र आहे.

४. अपील क्रमांक १७५०/२००७ मध्ये अपीलकर्ता यांनी दिनांक ११.१२.२००६ रोजी एफ.आय.आर. ३५८ दिनांक २०.१.२००७ चे तक्रारीबाबत फिर्यादी निर्देशित करण्यास तयार असतांना आरोपी विरुद्ध पुरावे का गोळा करण्यात येत नाही. माहितीचा कालावधी दिनांक १८.९.२००६ ते आतापर्यंत अशी याबद्यलची माहिती व्यक्तिशः घेणार असे नमुद केलेले दिसून येते. सदरच्या माहितीचे अर्जाचे अनुषंगाने दिनांक १२.१.२००७ रोजी माहिती उपलब्ध करून दिलेली दिसून येते. परंतु अपीलकर्ता यांचे समाधान न झाल्यामुळे त्यांनी दिनांक २७.१.२००७ रोजी प्रथम अपीलीय अधिकारी यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केलेले दिसून येते. सदरच्या प्रथम अपीलाचे संदर्भामध्ये दिनांक २२.२.२००७ रोजी अपीलकर्ता यांना निर्णय कळविण्यात आलेला दिसून येतो. परंतु सदरच्या निर्णयाने समाधान न झाल्यामुळे अपीलकर्ता यांनी राज्य माहिती आयोगाकडे द्वितीय अपील दाखल केलेले आहे.

५. द्वितीय अपीलाचे संदर्भामध्ये जनमाहिती अधिकारी तसेच प्रथम अपीलीय अधिकारी यांनी खालील प्रमाणे खुलासा दाखल केलेला दिसून येतो. उपरोक्त संदर्भीय विषयान्वये सविनय सेवेशी सादर आहे की, विषयात नमुद द्वितीय अपील मध्ये दिनांक १७.६.२००८ रोजी होणाऱ्या सुनावणीची नोटीस या कार्यालयास दिनांक ७.६.२००८ रोजी प्राप्त झाली. उपरोक्त अपीलच्या संदर्भात खुलासा खालीलप्रमाणे सादर आहे. अर्जदार श्री. चंद्रशेखर बडवाईक यांनी दिनांक २०.९.२००६ रोजी दिलेल्या तक्रारीवरून त्यांचा लहान भाऊ आरोपी भालचंद्र बडवाईक यांचे विरुद्ध पो.स्टे.सिताबर्डी येथे अप.क्र.३५८/०६ कलम ३४२, ४४८, ४२७ भा.द.वि. अन्वये दाखल करण्यात आलेला होता. सदर गुन्हयाचा तपास करून मा.न्यायालयात दिनांक २७.२.२००७ रोजी दोषारोपपत्र दाखल करण्यात आले असून त्याचा क्रि.केस नं. २५३६/०७ असा आहे व सदरचा खटला सध्या न्यायप्रविष्ट आहे. अपीलकर्ता चंद्रशेखर बडवाईक यांनी अपीलात उपस्थित केलेल्या मुद्याप्रमाणे अपीलकर्ता हे माहितीची नव्हे तर कारवाईची मागणी करीत आहे. जे माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ अन्वये अपेक्षित नाही. अपीलकर्ता यांनी क्रमांक १४५ सी.आर.पी.सी. कारवाईबाबत मागितलेल्या माहितीबाबत पो.नि.पो.स्टे. सिताबर्डी यांचे मार्फत चौकशी अधिकारी महिला पोलीस उपनिरक्षक एस. एस. मेश्राम यांनी आपला चौकशी अहवाल सादर केला असून त्यांनी अर्जदार यांचेकडे प्रॉपर्टी संबंधी कागदपत्रांची वेळोवेळी मागणी करूनही अर्जदाराने कागदपत्र सादर केले नाही. तसेच अर्जदार व गैरअर्जदार यांचेत दोन वर्षांपासून कोणत्याही भांडणाबाबत तक्रार नाही. तसेच दोघाही भावांचे प्रॉपर्टी संबंधी वाद हे दिवाणी न्यायालयात चालू असल्याने क्रमांक १४५ सी.आर.पी.सी. अन्वये कारवाई करता येत नसल्याचे आपले अहवालात नमुद केले आहे. ते पताका ग वर दर्शविण्यात आले आहे. कलम १४५ सी.आर.पी.सी. प्रमाणे कारवाई बाबत पो.नि.पो.स्टे., सिताबर्डी यांचेमार्फत चौकशी सुरु असल्याने चौकशी अंती कारवाई करणेबाबत पो.नि.पो.स्टे.सिताबर्डी हे इस्तगासा सादर करणेबाबत ठरविणार असल्याने सदरची कारवाई केव्हा सुरु होईल हे अपीलकर्ता ह्यास सदर प्रकरणाची चौकशी सुरु असलेबाबत लेखी कठविण्यात आले आहे. अपीलकर्ता श्री.चंद्रशेखर शांताराम बडवाईक, रा.अस्थायी आश्रय, घर नं. ३५२, केशव निवास, गांधीनगर, नागपूर यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ अन्वये दिलेल्या अर्जाची व त्यांना माहिती पुरविल्याची माहिती पुढीलप्रमाणे आहे. १) दिनांक ११.१२.२००६ रोजीचा अर्ज :- अर्जदार यांनी पो.स्टे.सिताबर्डी अप.क्र.३५८/०६ मध्ये आरोपी श्री.भालचंद्र शा. बडवाईक विरुद्ध पुरावे का गोळा करण्यात येत नाही याबाबतची

माहिती दिनांक ११.१२.२००६ रोजीचे अर्जान्वये जनमाहिती अधिकारी यांचेकडे करण्यात आली होती. सदरची माहिती पो.नि.पो.स्टे.सिताबर्डी यांचेकडून प्राप्त करून अर्जदारास इकडील कार्यालयीन जा.क्र. ३८७३/०६, दिनांक १६.१२.२००६ अन्वये अर्जदारास माहिती उपलब्ध झाली असल्याने शुल्क भरणेबाबत अर्जदार यांना विहित मुदतीत लेखी कळविण्यात आले होते. अर्जदार यांनी सदरची माहिती दिनांक २६.१२.२००६ रोजी प्राप्त केली आहे. ते पताका अ वर दर्शविण्यात आले आहे. २) दिनांक ११.१२.२००६ रोजीचा दुसरा अर्ज :- अर्जदार यांनी दिनांक १.११.२००६ रोजी पोलीस आयुक्त आणि पोलीस उपआयुक्त यांना अर्जदार यांनी दिलेल्या अर्जावर काय कार्यवाही झाली याची लेखी माहिती दिनांक ११.१२.२००६ रोजी दिलेल्या दुसऱ्या अर्जान्वये जनमाहिती अधिकारी यांचेकडे मागितली होती. सदरच्या अर्जाबाबतची माहिती पो.नि.पो.स्टे.सिताबर्डी यांचेकडून प्राप्त करून सदरचा अर्ज चौकशीस असून त्याची चौकशी ए.एस.आय.इंग्ले हे करीत असल्याचे पो.नि.पो.स्टे.सिताबर्डी यांनी कळविले होते. सदरची माहिती अर्जदार यांना जा.क्र. ३८७२/०६, दिनांक १६.१२.२००६ अन्वये अर्जदारास माहिती उपलब्ध झाली असल्याने शुल्क भरणेबाबत अर्जदार यांना विहित मुदतीत लेखी कळविण्यात आले होते. अर्जदार यांनी सदरची माहिती देण्यात आली आहे. ते पताका ब वर दर्शविण्यात आले आहे. ३) दिनांक ११.१२.२००६ रोजीचा तिसरा अर्ज :- अर्जदार यांनी केस नं. १९५/०६, क. १०७, ११६(३) सी.आर.पी.सी. अंतर्गत केस चालू असतांना गैरअर्जदार अप.क्र. ३५८/०६, दिनांक २०.९.२००६ रोजी दाखल झाला आहे. त्याबाबत गैरअर्जदारावर काय कार्यवाही झाली याबाबत माहिती दिनांक ११.१२.२००६ रोजी दिलेल्या तिसऱ्या अर्जान्वये जनमाहिती अधिकारी यांचेकडे मागितली होती. सदरचा अर्जाबाबतची माहिती अर्जदार यांना जा.क्र. ११२/०७, दिनांक १२.१.२००७ अन्वये अर्जदारास माहिती उपलब्ध झाली असल्याने विहित मुदतीत लेखी कळविण्यात आले होते. अर्जदार यांना सदरची माहिती देण्यात आली आहे ते पताका क वर दर्शविण्यात आले आहे. ४) दिनांक ८.१२.२००६ व दिनांक ११.१२.२००६ रोजीचा चौथा अर्ज :- अर्जदार यांनी आरोपी भालचंद्र शा. बडवाईक याचा पुत्र मंगेश भालचंद्र बडवाईक याने अर्जदार यांचे रहाते भाग प्रथम मजल्यावर विद्युत मिटर बसविण्याचे काम करीत असतांना धमक्या देऊन अंगावर धाऊन काम करणाऱ्या लोकांना पळवून लावण्याबाबत दिनांक ३०.११.२००६ ची तक्रार एफ.आय.आर. नोंदवून सिताबर्डी पोलीस तपास का करीत नाही ? याबाबत माहिती दिनांक ११.१२.२००६ रोजी दिलेल्या अर्जान्वये जनमाहिती अधिकारी यांचेकडे मागितली होती. सदरच्या अर्जाबाबतची

माहिती अर्जदार याना जा.क्र. ३८७४/०६, दिनांक १६.१२.२००६ अन्वये अर्जदारास माहिती उपलब्ध झाली असल्याने शुल्क भरणेबाबत विहित मुदतीत लेखी कळविण्यात आले होते. अर्जदार यांना सदरची माहिती देण्यात आली आहे. ते पताका ड वर दर्शविण्यात आले आहे. ५) दिनांक ८.१२.२००६ व दिनांक ११.१२.२००६ रोजीचा पाचवा अर्ज :- अर्जदार यांनी सी.आर.पी.सी. कलम १४५ अंतर्गत ए.सी.पी. सिताबर्डी यांचेकडे दिनांक ७.१०.२००६ ला दाखल केलेल्या केसवर पो.स्टे.बर्डी कडून अहवाल का आला नाही आणि केस केव्हा सुरु होणार ? याबाबत माहिती दिनांक ११.१२.२००६ रोजी दिलेल्या अर्जान्वये जनमाहिती अधिकारी यांचेकडे मागितली होती. सदरच्या अर्जाबाबतची माहिती अर्जदार यांना जा.क्र. ३८६८/०६, दिनांक १६.१२.२००६ अन्वये अर्जदारास माहिती उपलब्ध झाली असल्याने शुल्क भरणेबाबत विहित मुदतीत लेखी कळविण्यात आले होते. अर्जदार यांना सदरची माहिती देण्यात आली आहे ते पताका इ वर दर्शविण्यात आले आहे. ६) दिनांक १४.१२.२००६ रोजीचा अर्ज :- अर्जदार यांनी मा.पोलीस उपआयुक्त, परि.क्र. १, नागपूर शहर यांना दिनांक १८.९.२००६ चे तक्रार अर्ज दिनांक १९.९.२००६ रोजी आदेश दिले होते त्याची सत्यप्रत मिळणेकरिताचा अर्ज दिनांक १४.१२.२००६ रोजी दिलेल्या अर्जान्वये जनमाहिती अधिकारी यांचेकडे मागितली होती. सदरच्या अर्जाबाबतची माहिती अर्जदार यांना जा.क्र. ९४/०७, दिनांक ९.१.२००७ अन्वये अर्जदारास माहिती उपलब्ध झाली असल्याने शुल्क भरणेबाबत विहित मुदतीत लेखी कळविण्यात आले होते. अर्जदार यांना सदरची माहिती देण्यात आली आहे ते पताका फ वर दर्शविण्यात आले आहे. अपीलकर्ता श्री.चंद्रशेखर शांताराम बडवाईक व त्यांचा सख्ता भाऊ श्री.भालचंद्र शांताराम बडवाईक यांचेत वडिलोपार्जीत घरावरुन वाद आहे. अपीलकर्ता यांनी दिनांक १६.८.२००६ रोजी दिलेल्या तक्रारीवरुन पो.स्टे.सिताबर्डी येथे अप.क्र. ३०९/०६ कलम ३८० भा.द.वि.चा दाखल करण्यात आला होता. उपरोक्त गुन्ह्यात तपासाअंती अ समरी दिनांक ८.१०.२००६ रोजी मंजूरीसाठी पाठविण्यांत आले आहे. एकंदरीत अर्जदार चंद्रशेखर बडवाईक यांनी जनमाहिती अधिकारी यांचेकडे माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ अन्वये मागितलेली माहिती अर्जदार यांना विहित मुदतीत पुरविण्यात आली आहे. अर्जदार हे माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ अन्वये माहिती मागत नसून पोलीसांनी त्यांचे अपेक्षेप्रमाणे कारवाई करावी हा त्यांचा खरा उद्योग आहे. अर्जदार हे कारवाई का करण्यात आली नाही ? केंव्हा करण्यात येईल ? तसेच तपास चौकशी व निर्णय प्रक्रियेविषयी प्रश्न उपस्थित करणे हे माहितीचा अधिकार अधिनियम अन्वये अपेक्षित नाही. अर्जदार यांनी

अधिनियमांतर्गत मागितलेली माहिती त्यांना वेळोवेळी विहित मुदतीत पुरविण्यात आली असल्याने अपीलकत्याचे अपील निकाली काढण्यास विनंती आहे.

६. प्रथम अपीलीय अधिकारी यांचा खुलासा खालील प्रमाणे आहे. अपीलकर्ता श्री.चंद्रशेखर शांताराम बडवाईक, रा. अस्थायी आश्रय, द्वारा - वंजारी, ३५२ मुदलियार हाऊस, केशवनगर, गांधीनगर, नागपूर यांनी राज्य जनमाहिती अधिकारी, सिताबर्डी तथा सहाय्यक पोलीस आयुक्त, सिताबर्डी विभाग, नागपूर शहर यांचे कडे दिनांक ८.११.२००६, दिनांक ११.१२.२००६, दिनांक १३.११.२००६ व दिनांक १२.१२.२००६ इत्यादी तारखांना माहिती अधिकार अधिनियम, २००५ अन्वये अर्ज करून पोलीस स्टेशन, सिताबर्डी येथे त्यांचे तक्रारीवर दाखल अप.क्र. ३५८/०६ कलम ३४२, ४४८, ४२७ भा.द.वि. या गुन्हयासंबंधातील तसेच त्यांनी त्यांचा लहान भाऊ भालचंद्र शांताराम बडवाईक यांचे विरुद्ध व.पो.नि. सिताबर्डी तसेच वरिष्ठ पोलीस अधिकारी यांना जे अर्ज दिलेले होते त्यासंबंधाने माहितीची मागणी केलेली होती व राज्य जनमाहिती अधिकारी, सिताबर्डी तथा सहाय्यक पोलीस आयुक्त, सिताबर्डी विभाग, नागपूर शहर यांनी अर्जदारास त्याने वेळोवेळी मागितलेली माहिती विहित मुदतीत पुरविलेली होती. परंतु प्राप्त माहितीने अपीलकर्त्याचे समाधान न झाल्याने त्याने प्रथम अपीलीय अधिकारी तथा पोलीस उपायुक्त, परि. क्र. १, नागपूर शहर यांचे कडे दिनांक २७.१.२००७ रोजी एकूण ५ अपील अर्ज दाखल केले होते. त्या अनुषंगाने दिनांक ३०.१.२००७ रोजीचे या कार्यालयाचे पत्रान्वये राज्य जनमाहिती अधिकारी, सिताबर्डी तथा सहाय्यक पोलीस आयुक्त, सिताबर्डी विभाग, नागपूर शहर यांचे कडून अपीलकर्त्यास पुरविण्यात आलेल्या माहितीच्या छायांकित प्रती अभिप्रायासह कार्यालयात पाठविण्याबाबत निर्देशित करण्यात आले तसेच त्याच दिवशी म्हणजे दिनांक ३.१.२००७ रोजी अपीलकर्त्यास त्यांचे म्हणणे समक्ष मांडणेकामी दिनांक ६.२.२००७ रोजी १८:०० वाजता या कार्यालयात हजर येणेबाबत लेखी पत्राद्वारे कळविण्यात आले होते. त्याप्रमाणे अपीलकर्ता हे या कार्यालयात हजर झाले, त्यांचे म्हणणे ऐकून घेण्यात आले. राज्य जनमाहिती अधिकारी, सिताबर्डी तथा सहाय्यक पोलीस आयुक्त, सिताबर्डी विभाग, नागपूर शहर श्री.वामन खरात यांनी त्यांचे दिनांक ३.२.२००७ रोजीचे पत्रासोबत अर्जदारास पुरविण्यात आलेल्या माहितीच्या प्रती सोबत जोडून पाठविल्या व पत्रात अर्जदारास दिनांक ११.१२.२००६ रोजी माहिती पुरविल्याचे नमुद केले, त्याचे अवलोकन करण्यात आले. अपीलकर्ता श्री.चंद्रशेखर शांताराम बडवाईक यांनी

प्रत्यक्ष सुनावणी दरम्यान सांगितले की, त्यांच्या तक्रारीवर पो.स्टे.सिताबर्डी येथे अप.क्र. ३५८/०६ दाखल आहे. त्या गुन्हयात कलम ४५७, ३८०, ४०३ ही कलमे लावण्यात आली नाही. त्यांच्या खोलीत असलेले सामान पोलीसांनी जप्त करून त्यास परत केले नाही. आरोपी विरुद्ध योग्य पुरावे सिताबर्डी पोलीस गोळा करीत नाही तसेच त्यांच्या मागणी प्रमाणे पोलीसांनी सदरहू वादा बाबत कलम १४५ जा.फौ.प्रमाणे स.पो.आ.सिताबर्डी विभाग यांचेकडे केस पाठविली नाही, ती पाठवावी व वरील मागण्या पुर्ण कराव्या अशी त्यांची मागणी आहे. अर्जदार श्री.चंद्रशेखर शांताराम बडवाईक यांनी दिनांक २७.१.२००७ रोजी या कार्यालयात दाखल केलेल्या ५ अपील अर्जाचे संबंधाने अर्जदाराचे म्हणणे, त्याने अपील अर्जात नमूद केलेली माहिती व अपीलाची कारणे व त्यास पुरविण्यात आलेल्या माहितीचे अवलोकन करून दिनांक २२.२.२००७ रोजी त्यांच्या एकूण उपरोक्त नमूद पाचही अपील अर्जाबाबत निर्णय देऊन अपील फेटाळण्यात आली. अपील फेटाळण्याची कारणे व परिस्थिती या अपील निर्णयात विस्ताराने नमूद करण्यात आलेली आहे. कृपया त्याचे अवलोकन व्हावे, त्याची प्रमाणित प्रत यासोबत जोडलेली आहे. या खुलाश्यात हे नमूद करणे योग्य वाटते की, अपीलकर्ता श्री.चंद्रशेखर शांताराम बडवाईक व त्यांचा सख्खा लहान भाऊ श्री. भालचंद्र शांताराम बडवाईक यांच्यात त्यांचे वडिलोपार्जीत घरा विषयी मागील काही वर्षापासून वाद सुरु असून या वडिलोपार्जित घराची आपसात वाटणी झालेली नाही. या वडिलोपार्जित घरा बाबत व इतर काही कारणामुळे या दोन भावांत भांडण असून एकमेकांशी पटत नाही. अपीलकर्ता व त्याचा लहान भाऊ भालचंद्र बडवाईक यांनी एकमेकांचे विरुद्ध पो.स्टे.सिताबर्डी येथे वेळोवेळी तक्रारी केलेल्या आहेत व वरिष्ठ पोलीस अधिकारी तसेच मा.उपमुख्यमंत्री, म.रा. मुंबई यांचेकडे सुध्दा तक्रारी केलेल्या आहेत. अपीलकर्ता श्री.चंद्रशेखर बडवाईक यांचे दिनांक १६.८.२००६ रोजी दिलेल्या तक्रारीवरून पोलीस स्टेशन, सिताबर्डी येथे अप.क्र. ३०९/०६ कलम ३८० भा.द.वि.चा गुन्हा दाखल करण्यात आलेला होता. उपरोक्त गुन्हयात तपासाअंती अ समरी दिनांक ८.१०.२००६ रोजी मंजूरीस्तव पाठविण्यात आलेली आहे. तसेच त्यांचे दिनांक २०.९.२००६ च्या तक्रारीवरून त्यांचा लहान भाऊ आरोपी भालचंद्र बडवाईक यांचे विरुद्ध अप.क्र. ३५८/०६ कलम ३४२, ४४८, ४२७ भा.द.वि.दाखल करण्यात आलेला होता. उपरोक्त गुन्हयात आरोपी भालचंद्र बडवाईक यांना दिनांक २३.१०.२००६ रोजी अटक करण्यात आलेली होती व त्यांचे विरुद्ध मा.प्रथम वर्ग न्यायदंडाधिकारी, कोर्ट नं. २, नागपूर यांचे कोर्टात दिनांक २७.२.२००७ रोजी दोषारोपपत्र दाखल करण्यात आलेले असून त्याचा क्रि.केस नं. २५३६/०७, दिनांक २७.२.२००७ असा असून

उपरोक्त खटला न्यायप्रविष्ट आहे. अशा प्रकारे अपीलकर्ता श्री.चंद्रशेखर बडवाईक यांनी वेळोवेळी दिलेल्या तक्रारीवर दखल घेण्यात आलेली असून कायदेशीर कारवाई करण्यात आलेली आहे. तसेच गुन्हे दाखल करण्यात येऊन खटला कोर्टात दाखल करण्यात आलेला आहे. परंतु अपीलकर्त्यांचे पोलीसांनी केलेल्या कारवाईवर समाधान होत नाही व त्यामुळे त्यांनी उपरोक्त गुन्ह्यात कलम ४५७, ३८०, ४०३ भा.द.वि.लावण्यात यावे, त्याचे सामान जप्त करून त्यांना परत करण्यात यावे. १४५ जा.फौ.चा खटला कोर्टात दाखल करण्यात यावा इत्यादी अनेक मागण्या वेळोवेळी अर्जाद्वारे तथा आम्हास तसेच संबंधित पोलीस अधिकाऱ्यांना भेटून केलेल्या आहेत. परंतु घराचा ताबा मिळून देणे इत्यादी काही बाबी पोलीसांचे अधिकार क्षेत्रातील नाही हे त्यांना प्रत्यक्ष भेटीत अनेक वेळा समजावून सांगण्यात आलेले आहे. त्यांनी दिलेल्या अर्जाचे चौकशीचे निष्कर्ष त्यांना वेळोवेळी लेखी तथा प्रत्यक्ष भेटीत कळविण्यात आलेले असून त्यांच्या समस्या व मागण्यांचे कायदयाच्या चौकटीत राहून निराकरण करण्याचा प्रयत्न करण्यात आलेला आहे. याठिकाही हेही नमूद करावयासे वाटते की, अपीलकर्ता श्री.चंद्रशेखर शांताराम बडवाईक यांनी वर नमूद गुन्हा व त्यांनी दिलेल्या अर्जाचे संबंधात आतापावेतो राज्य जनमाहिती अधिकारी, सिताबर्डी तथा सहाय्यक पोलीस आयुक्त, सिताबर्डी विभाग, नागपूर शहर यांचेकडे वेळोवेळी एकूण ८ वेळा माहिती मागितलेली असून ती त्यांना पुरविण्यात आलेली आहे व पुरविण्यात आलेल्या माहितीवर त्यांचे समाधान न होता त्यांनी एकूण ८ अपील सुधा प्रथम अपीलीय अधिकाऱ्यांकडे केलेले होते. त्यासर्व अपील अर्जावर निर्णय देण्यात आलेला आहे. एकंदरीत अर्जदाराने अर्जात मागितलेली माहिती तसेच प्रत्यक्ष भेटीत व अर्जात त्यांनी वेळोवेळी केलेली मागणीचे स्वरूप लक्षात घेता ते माहिती अधिकार अधिनियम, २००५ अंतर्गत माहितीची मागणी करीत नसून पोलीसांनी त्यांच्या अपेक्षेप्रमाणे कारवाई करावी हा त्यांचा खरा उद्योश आहे. माहिती अधिकार अधिनियम, २००५ अंतर्गत अभिलेखावर उपलब्ध असलेली माहिती तसेच इतर तोंडी माहिती अर्जदारास मागणी प्रमाणे लेखी स्वरूपात पुरविण्यात यावी ओ अपेक्षित आहे. पुरविण्यात आलेली माहिती ही वैध आहे किंवा अवैध आहे, कारवाई कां करण्यात आली नाही व तपास, चौकशी, निर्णय प्रक्रिये विषयी प्रश्न उपस्थित करणे व त्या प्रश्नांचे उत्तर देणे हे माहिती अधिकार अधिनियम, २००५ अंतर्गत अपेक्षित नाही. तपास, चौकशी, कारवाईची वैधता, उपयुक्तता व त्यातील उणीवा इत्यादी संबंधाने संबंधित खात्याचे वरिष्ठ अधिकारी हे यावर निर्णय घेण्यास सक्षम आहेत व अपीलकर्ता हे यासंबंधाने वरिष्ठ पोलीस अधिकाऱ्यांकडे दाद मागू शकतात.

अर्जदाराने उपरोक्त अधिनियमांतर्गत मागितलेली माहिती त्यास वेळोवेळी विहित मुदतीत पुरविण्यात आलेली असून त्यांनी वेळोवेळी केलेल्या अपीलावर संयुक्तिक व योग्य निर्णय देण्यात आलेला आहे. त्यामुळे अपीलकर्त्यांचे द्वितीय अपील निकाली काढण्यास विनंती आहे.

७. अपीलकर्ता यांनी दिनांक ११.१२.२००६ रोजी जनमाहिती अधिकारी यांचेकडे केलेल्या अर्जात मागितलेली माहिती ही जरी माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ च्या कलम २ (च) या मधील "माहिती" या संज्ञेच्या व्याख्येत येत नसले तरी संपूर्ण एकच प्रकरणामध्ये अपीलकर्ता यांचे अनेक अर्जाचे संदर्भामध्ये जनमाहिती अधिकारी यांनी त्यांचा केलेला खुलाश्याप्रमाणे माहिती उपलब्ध करून दिलेली दिसून येते. तसेच प्रथम अपीलीय अधिकारी यांनी सुधा प्रथम अपीलाचा निर्णय हा अतिशय स्वयंस्पष्ट दिलेला आहे. परंतु जनमाहिती अधिकारी व प्रथम अपीलीय अधिकारी यांच्याकडे अपीलकर्ता यांचे त्यांच्या या प्रकरणामध्ये त्यांना घर जागेचा कब्जा मिळवून द्यावा व त्यांच्या भावावर संपूर्ण कारवाई करावी अशी त्यांची अपेक्षा आहे. परंतु अपीलकर्ता यांचा वाद हा दोन भावामधील मालमत्तेचा वाद असल्यामुळे तो दिवाणी स्वरूपाचा आहे व त्याबाबत पोलीस यंत्रणेच्या माध्यमातून तो सोडविता येणार तरी त्यामुळे अपीलकर्ता हे वेळोवेळी माहितीचा अधिकाराचा अर्ज करीत असतात. अर्थात ही बाब मुळ खुलाश्यावरून स्पष्ट होते व त्यामुळे अपीलकर्ता यांचे अपील हे खारीज करण्यास पात्र आहे.

आ दे श

१) अपीलकर्ता यांनी एकाच प्रकरणामध्ये अनेक अर्जाच्या माध्यमातून माहिती मागण्यासाठी प्रयत्न केलेला असल्यामुळे व अपील क्रमांक १७४९/२००७ मधील दिनांक १४.१२.२००६ चे पत्राप्रमाणे त्यांना माहिती उपलब्ध करून देण्यात आलेली असल्यामुळे त्यांचा अपील क्रमांक १७५०/२००७ मध्ये सुधा त्यांच्या दिनांक ११.१२.२००६ च्या अर्जाप्रमाणे व इतर अनेक अर्जाप्रमाणे माहिती उपलब्ध करून दिलेली असल्यामुळे व त्यांचा दिवाणी स्वरूपाचा वाद हा ते पोलीस माध्यमातून सोडविण्याची अपेक्षा करीत असल्यामुळे आयोगाकडून कारवाईची अपेक्षा करीत असल्याने सदरची अपीले हे खारीज करण्यात येत आहेत.

२) अपीलकर्ता व उत्तरवादी यांना निर्णयाची एक प्रत देण्यात यावी.

नागपूर

दिनांक :- १४.७.२००८

(विलास पाटील)
राज्य माहिती आयुक्त,
विदर्भ क्षेत्र, नागपूर.